

Κατελιωτικά Νέα

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΑΡ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ♦ ΑΡ. ΦΥΛ. 61 - ΜΑΪΟΣ 1970 ΠΕΡΙΟΔΟΣ Γ' Τιμή φύλ. Δρχ. 1

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΧΑΡΙΑΛΟΥ ΤΡΙΚΟΥΠΗ 26

ΤΗΛ. 628.529, ΑΘΗΝΑΙ

TAX. ΤΟΜΕΥΣ 143

ΕΤΟΣ 8ον

ΤΟ ΦΡΑΓΜΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΟΥ - ΕΡΓΑ ΑΡΔΕΥΣΕΩΣ

ΤΟ ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ ΜΑΣ

Συγγενολόγια

Τπεβλήθη από τους αναδόχους μελετητάς εις την Τπηρεσίαν Τδραυλικών Έργων του Τπουργείου Δημοσίων Έργων, ή προμελέτη των έργων αξιοποίησεως του άνω ρου του Βοιωτικού Κηφισού και — κατά τας πληροφορίας μας — τελεί κατ' αυτάς υπό έγκρισιν. Συνετάγη ή τοιαύτη μελέτη βάσει συμβάσεως, από 11.6.1969 του ύπουργείου Συντονισμού και των αναδόχων Μελετητών Καθηγητών κ.κ. Π. Παπαδοπούλου και Ν. Χωραφά. Αύτη άποτελεί συνέχειαν της κατά τον Άπριλίον 1968 συνταγείσης Αναγνωριστικής Μελέτης παρά της Τπηρεσίας Έγγείων Βελτιώσεων του ύπουργείου Γεωργίας, κατόπιν έντολής δια την διερεύνησιν των δυνατοτήτων αξιοποίησεως εκτάσεων των περιοχών Καστελλίου και Γραβιάς, πράγμα δια τόν όποιον από μακροϋ χρόνου, ίδια οι Καστελλιόται, έπεζήτουν από τους άρμοδίους.

Έγκρισμένης της τοιαύτης προμελέτης, πρέπει να γίνων συμπληρωματικά ύδρογεωλογικά τινες έρευναι και καταρτισθών λεπτομερέστεροι τοπογραφικοί χάρται, ίνα, βάσει τούτων, άρχίση ή εκτέλεσις του έργου. Χάρις εις τόν ενδιαφέρον της Έθνικής Κυβερνήσεως και ειδικότερον του Τπουργού Συντονισμού κ. Νικολάου Μακαρέζου, που άποβλέπουν εις την ταχύρρυθμον ανάπτυξιν της άγροτικής και της καθόλου έθνικής οικονομίας, έλπίζεται ότι θα προχωρήση τόν παραγωγικόν τούτο έργον με ταχύν ρυθμόν, δια να εισέλθωμεν από την μελέτην εις την εκτέλεσιν και έτσι να γίνη πραγματικότης ή αξιοποίησις πολυτίμου γής έξ 80.000 στρεμμάτων της Δωρικής κοιλάδος.

Πρόκειται πράγματι περί αξιολόγου έργου. Θα άποταμιεύεται ύδωρ 30 εκατομμυρίων κ.μ., ήτοι 20 έκατομ. εις κατασκευασθόμενον φράγμα έν τη περιοχί των χωρίων Καστελλίου και Άποστολιάς, 8 έκατομ. κ.μ. έν των πηγών περιοχής Λιλαίας και 2 έκατομ. από τόν ύπόγειον όριζόντα Άμφικλείας. Θα άρδεύεται εκτασις 68.700 στρεμμάτων όριζομένη δυτικώς με τας ανατολικάς παρυφάς του χωρίου Καστελλίου, νοτίως με έπαρχιακήν όδόν Καστελλίου—Γραβιάς — Λιλαίας — Άμφικλείας, ανατολικώς με περιοχίν Σιδ. Σταθμού Άμφικλείας περίπου, και βορειώς με τας περιοχάς των χωρίων Βράλλου—Παλαιοχωρίου—Δρυμιάς μέχρι της ύψομετρικής καμπύλης των 400 μ., έξικνουμένης μέχρι σχεδόν της όδου Βράλλου—Παλαιοχωρίου κλπ., και θα αξιοποιηθί άγροτική περιοχή 12 παρακειμένων χωρίων. Η δλη δαπάνη δια τας άρδευτικά έργα, τας αντιπλημμυρικά, τού όδικού άγροτικού δικτύου κλπ. εκτιμάται μέχρις 800 εκατομμυρίων δραχμών.

Η παραγωγικότης της γής θα αύξηθί κατά 295%, ήτοι επί μίαν 10ετίαν (1970—1980) θα αύξάνεται έτησίως κατά 14.7%. Έπίσης τόν κατά κεφαλήν εισόδημα κατά 208%, ήτοι έτησίως άνα 11.9% και ή έτησία όφέλεια, ή όποία θα προκύψη από την άκαθάριστον άξίαν της γεωργοκτηνοτροφικής παραγωγής, θα ανέλθη εις τας 177.3 έκατομ. δραχμάς.

Προβλέπεται ή κατασκευή φράγματος άποταμιεύσεως ύδατος εις την περιοχίν των χωρίων Καστελλίου—Άποστολιάς, άνω του Σιδ. Σταθμού Βράλλου, ύψους 45 μ. Θα άποταμιεύεται ύδωρ 20 έκατομ. κ.μ. συγκεντρούμενον τόν μέν έν της ύδρολογικής λεκάνης Άποστολιάς εκτάσεως 26.4 X μ²,

τό δέ κατά έτερα 10 έκατομ. κ.μ. έν της ύδρολογικής λεκάνης του χειμάρρου Καλοσκοπής, εκτάσεως 49.7 X μ² δι' έκτροπής του με άγωγόν μήκους περί τας 2 χιλίομ., από του ύψους του Νεκροταφείου Καστελλίου μέχρι του φράγματος. Προκρίνεται ή κατασκευή φράγματος Άποστολιάς, ή δαπάνη του όποιου θα ανέλθη εις 220 έκατομ. δραχμάς, έξ όν 13 έκατομ. δρχ. θα διατεθώσιν δια την διοχέτευσιν του ύδατος έν του χειμάρρου Καλοσκοπής.

Η κατασκευή φράγματος έν τη άπαρχί του Κηφισού είναι έφικτή μεταξύ Καστελλίου και Καλοσκοπής εις ττήν θέσιν «Πύργος», περί τας 5 χιλ. δυτικώς του Καστελλίου, ένθα, κατά τους Μελετητάς, είναι δυνατή ή άποταμιεύσις 7 έκατομ. κ.μ. ύδατος. Προτείνεται παρ' αυτών ή κατασκευή φράγματος του Άποστολιάς χωρίς να εξαντλήται πλήρως τόν θέμα από όλας τας πλευράς του, ως προς την κατασκευήν και του φράγματος Καστελλίου—Καλοσκοπής.

Οι Καστελλιόται παρακολούθουν τόν έργον με τόν ένδειξιμόν ενδιαφέρον και έλπίζουν, χάρις εις τόν ενδιαφέρον της Έθνικής Κυβερνήσεως, να τόν ίδουν πραγματοποιούμενον.

Είναι διατεθειμένοι να ύποβοηθήσουν την κατασκευήν του τοιούτου έργου και, λαμβάνοντες έν καιρῶ γνώσιν των μελετών, να συμβάλουν κατά τόν δυνατόν. Πάντως, είμεθα ύποχρεωμένοι να έπιστήσωμεν από τούδε την προσοχήν των άρμοδίων, ίνα εξετασθί και ή κατασκευή του φράγματος εις τόν Χείμμαρον Καλοσκοπής, παρά την θέσιν «Πύργος», ως συμπληρωματικόν δια τους έξής λόγους:

1. Διότι ή ύδρολογική λεκάνη Καλοσκοπής είναι άρκετά μεγάλης εκτάσεως, 49.7 X μ² και ύπάρχουν διαρκείς πηγαι.

2. Διότι θα άρδεύεται όλόκληρος ή περιοχή Καστελλίου — Γραβιάς, περί τας 7.000 στρέμματα, πολύτιμον έδαφος και κατάλληλος τοπολογικώς χώρος δια να άποτελέση μελλοντικώς μεγάλην άγροτοπόλιν από την συγκέντρωσιν πληθυσμού έν του περίξ άγόνου όρεινού χώρου.

3. Διότι ή άρδευσις δύναται να γίνεταί και δια φυσικής ροής και όχι δι' άντλήσεως και έπομένως θα προκύψη οικονομία εις την δαπάνην λειτουργίας και συντηρήσεως.

4. Διότι ή τυχόν μεγαλυτέρα δαπάνη του φράγματος Καστελλίου—Καλοσκοπής θα άντιμετωπίζεται από την άναμενομένην τεραστίαν τουριστικήν ανάπτυξιν της εξαιρέτου εκείνης δασοβιοθούς περιοχής, με τας χρυσάλλια εξαίρετα πηγαία νερά, την αναπτυσσομένην θήραν και άλιείαν, τήν θέαν και την προσέγγισιν των βουνοκορυφών της Γιώνας, Οίτης και Βαρδουσίων.

Τέλος, και διότι τας χωρία Καστέλλι, Καλοσκοπή και Γραβιά, εύρισκόμενα έν τη άπαρχί του Κηφισού, όχι μόνον ύποχρεούνται να ύποστούν θυσίας από τας έπιτελούμενα έργα (άπαλλοτριώσις, περιορισμοί εις κτηνοτροφίαν προς προστασίαν της βλαστήσεως κλπ.), αλλά και δικαιούνται να έχουν όφέλειαν έν τούτων.

Έξ άλλου, με την έπιτέλειον τοιούτου έργου, θα άποτελή παραφωνία ή μη αξιοποίησις πολυτίμου συνεχομένης άγροτικής εκτάσεως 7.000 στρεμμάτων και στοιχείον δυσμενοϋς κριτικής ού μόνον νύν, αλλά και έσσεί.

Άγραμματα ήταν ή γιαγιά και για να πετύχη μιά κουβέντα τόν βασάνιζε πολύ τόν μυαλό της. Μά καθώς μιά - δυό φορές τόν χρόνο κατέβαινε στην πρωτεύουσα να ιδή τόν γιό της τόν γιατρό, νύφη, έγγόνια και μουσαφήρηδες άκόμα κρέμονταν άπ' τόν στόμα της τόν ζαρωμένο. Και καθώς σήμερα ήταν της Άγίας Ειρήνης κι είχαν γιορταστικό τραπέζι στο σπίτι του γιατρού, θαμένη κάτω από την καθαρή της σκέπη, τυλιγμένη μέσ' στην τεγκούνα και τις μάλλινες χοντρές κάλτσες, στόλισε γραφικά μιά Άθηναϊκή πολυθρόνα σαλονιού. Και στο τραπέζι τόφερε ή τύχη να κάθεται ό χειρουργός ό Καρτάλης με τόννομα κι ή γυναίκα του ποΐχαν κάποτε περάσει άπ' τόν χωριό της γιαγιάς και καθώς ή γρηά δέν κρατιόταν να πη τόν λόγο της, πήρε φόρα για μιά στιγμή και πήδησε μέσ' στη συζήτηση.

—Άπ' λές, άρχισε, στέλνω την Ζαφείρα του Κορομπίλη να πάη στον Κατσαπράγκα να πάρη μιά νεφραμιά, γιατί είχα τραπέζι, τόν κομπάρσο μου τόν Σωτήρη Ζωναρά άπ' τόν πάνω χωριό. «Νά πάς, της λέω, στον Κατσαπράγκα και να τού πής, μούπε ή θειά μου, πές, να μου κόψης μιά νεφραμιά, πές, γιατί έχει τραπέζι τόν Σωτήρη τόν Ζωναρά άπ' τόν πάνω χωριό, πές...»

Στό τραπέζι του γιατρού άρχισε να φέρνη βόλτα από πρόσωπο σε πρόσωπο, ένα περιέργο χαμόγελο. Η νύφη της που γιόρταζε, γέλασε ανοιχτά και κοροϊδευτικά, του γιατρού άνασαν τα μελίγνια.

—Που τόν ξέρει μάνα ό κ. Καρτάλης τόν Κατσαπράγκα; Άφου δέν τόν ξέρω ούτε εγώ καλά - καλά.

—Ό Κατσαπράγκας, βάλθη κε να έξηγήση ή γρηά στον Καρτάλη, είναι τόν τρίτο παιδί του Μιχάλη του Κατσαπράγκα, που τόνκομε με την δεύτερη γυναίκα του, την Κωνσταντώ του Πανουργιά, ποΐναι πρώτη ξαδέρφη της Ζαφείρας του Κορομπίλη, ποΐστεϊλα για τή νεφραμιά και δεύτερη ξαδέρφη δική μου, από τόν συχωρεμένο τόν Νίκο, που ήταν πρώτος ξαδέρφος του Γιώργη του Πανουργιά, πατέρας, για να καταλάβης, της Κωσταντώς και πρωτοξάδέρφος με τόν πατέρα του συχωρεμένου.

—Τί τόν εμπλέξες στη μέση τόν Γιώργη τόν Πανουργιά, βρε μάνα; είπε ό γιατρός. Ό Γιώργης ό Πανουργιάς δέν είναι θεϊός της Κωσταντώς; —Τί λές, παιδάκι μου! Ξαφνιάστηκε ή γρηά.

Ό Γιώργης ό Πανουργιάς, που λές έσθ τώρα, είναι τόν τέταρτο παιδί της αδερφής της μάνας της Ζαφείρας του Κο-

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΦΡΑΓΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Την 20ήν Μαΐου άφίχθησαν εις Καστέλλιον οι άνάδοχοι Μελετηταί καθηγηταί κ.κ. Ν. Χωραφάς - Π. Λαδόπουλος μετά των συνεργείων των, δια την μελέτην της περιοχής της κατασκευής του φράγματος Καστελλίου - Άποστολιάς, τόν όποιον άποτελεί μέρος των έργων αξιοποίησεως της περιοχής Άνω ρου Βοιωτικού Κηφισού.

Η μελέτη των ός άνω έργων πρόκειται να συμπληρωθί συντόμως, ένῶ ταυτοχρόνως άρχίζει ή εκτέλεσις των όρεινών ύδρονομικών έργων και της διευθετήσεως του χειμάρρου.

Ηδη έγένετο ή έναρξις των

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΕΙΣ ΛΑΜΙΑΝ

Υπό του κ. ΕΥΘ. Π. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ

Μας γράφουν από τη Λαμία, ότι την 31ην Μαΐου έ.έ. έπραματοποιήθη εκείσε, με εξαιρετικήν έπιτυχίαν και εις τόν Δημοτικόν Θέατρον της πόλεως, διάλεξις, υπό του Διδάκτορος Έδαφολογίας και Γεωπόνου του Κέντρου Πυρηνικών Έρευνών «Δημόκριτος» συμπαιτριώτου μας κ. Εύθυμιου Π. Παπανικολάου, με θέμα: «Σύγχρονοι Τεχνικοί και Γεωργική Έρευνα».

Την όλην πρωτοβουλία ταύ

γεωτρήσεων εις τόν καθορισθέντα χώρον του φράγματος δι' ύδρογεωλογικάς έρευνας.

της είχεν ό προοδευτικός και εξαιρετος Δήμαρχος Λαμιέων κ. Νικ. Μουντούρης, όστις, εις τας πλαίσια της 4ης Πανελληνίου Γεωργοτεχνικής Έκθέσεως, είχε διοργανώσει ταύτην. Η όμιλία ήτο εξαιρετος και έπιστημονικώς άψογος και διεξήχθη έν μέσω εκλεκτού ζοινοϋ.

Ταύτην παρηκολούθησαν ό εκπρόσωπος του Νομαρχου κ. Π. Σακελλαρίδης, Έπιθεωρητής Αυτοδιοικήσεως, Έκπρόσωπος του Σεβασμιωτάτου, ό Δήμαρχος Λαμίας κ. Νικ. Μουντούρης μετά του Δημοτικού Συμβουλίου, πολλοί αξιωματικοί του ΣΚΕ, ό Διευθυν-

Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΔΟΣ ΘΕΡΜΟΠΥΛΩΝ

Πρό ήμερών έγένετο ή εγκατάστασις της αναδόχου εταιρείας «Σκαπανεύς» δια την κατασκευήν της νέας έθνικής όδου Θερμοπυλών-Ίτέας - Ναυπάκτου. Ηδη έγένετο ή έναρξις εργασιών εις την περιοχήν Γαλαξειδίου και λίαν συντόμως θα άρχίσουν και από Θερμοπυλάς.

Έπιτυχής προβλέπεται ή ιδέα, ότι ή νέα έθνική όδός εις τόν τμήμα Μπράλλου - Γραβιάς θα διέρχεται εις τόν άκρον του προβλεπομένου άρδευτικού φράγματος.

της της Νομαρχίας κ. Χ. Τσουκαλάς, ό Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου (Συνέχεια εις την 2αν σελίδα)

Ο Μάης

Ένα από τα πολύ παλιά Έθιμα, το αρχαιότερο και καλύτερο, που έχει τις ρίζες του πολύ βαθειά μέσα στους αιώνες, είναι κι «ο Μάης»:

Ο Μάης στο χωριό μας τραγουδιέται από χορό κοριτσιών, που συμβολίζουν τον έρχομό της άνοιξης.

Ο χορός πλαισιώνει τον Μάη, που ντύνεται ένα από τα κορίτσια, μέσα στ' άσπρα στεφανωμένο και καταπλημμυρισμένο απ' τα λουλούδια, αλλά και με βρονταλίδια, κυπριά και γουργουλίδια, σκεπασμένο με μια καλύπτρα άσπρη δλόκληρη, που ένσαρκώνει τον Μάη.

Ο χορός των κοριτσιών έχει στη μέση τον Μάη, που τον τραγουδάει κι εκείνος ανταπαντάει κατά τρόπο διθυραμβικό άκριβδω.

Έτσι, το πρωί της Πρωτομαγιάς, τα κορίτσια με το «Μάη» τους ξεκινούν να φέρουν τον Μάη και την άνοιξη τραγουδιστά μέσα στο χωριό μας.

Πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι κι έχουν έτοιμο το τραγούδι, που θα ειπουν, που είναι ανάλογο με την κατάσταση της οικογενείας.

Άλλο ξομπλιάζουν για το νοικοκύρη, άλλο για την νοικοκυρά,

άλλο για την άνυπαντη κόρη, άλλο για τον άνυπαντρο γιό, άλλο για τον γραμματισμένο κ.ο.κ.

Ο χορός των κοριτσιών γυρίζει γύρω απ' τον Μάη και τον τραγουδάει.

Ο Μάης μέσα στον κύκλο του χορού χορεύει στον τόπο και σειέται («Σειέται οσά Μάης») κι άποκρίνεται διθυραμβικά.

Λέει ο χορός των κοριτσιών: Νο 7:

«Χόρευε Μάη μ' χόρευε», Κι ο Μάης άπαντά: «Χορεύει ο νιός, χορεύει».

Και μετά απ' αυτό, ο χορός των κοριτσιών και ο Μάης μαζί ύμνούν την άνοιξη:

«Με τ' άσπρα με τα κόκκινα, με τ'άμορφα λουλούδια».

Μετά απ' αυτό το μικρό διθυραμβικό προίμιο, ακολουθεί σέ κάθε μια περίπτωση το τραγούδι-δίσμα για το καθένα απ' τα πρόσωπα του σπιτιού που επισκέπτονται.

Έτσι, ο χορός είναι έτοιμος να ξομπλιάσει όπως είπαμε, ένα ένα τα πρόσωπα του σπιτιού που επισκέπτεται.

Παραθέτουμε παρακάτω αυτά τα ξομπλιάσματα (ύμνους) που ακολουθούν κατά περίπτωση:

Μαθήτριά του σχολείου του χωριού μας «χορεύοντας Μάη»

Χόρευε Μάη μ' χόρευε χορεύει ο νιός χορεύει με τ' άσπρα με τα κόκκινα με τ' άμορφα λουλούδια.

Το σ Ν ο ι κ ο κ ύ ρ η

Αφέντη εϊ - Θανάση μου βόηθα το νοικοκύρη το νοικοκύρη του σπιτιού χρόνους πολλούς να ζήση Να ζήση χρόνους έκαστο και να τους διαπεράση κι από τους χίλιους και μπροστά ν' άσπρίση να γεράση.

Τ η ς Ν ο ι κ ο κ υ ρ ι α ς

Κυρά μ' όντας σπολιζέσαι να πιάς στον καλολόγο βάνεις στον ήλιο πρόσωπο και το φεγγάρι άσπῆθι και την δχιά την πλουμιστή γιορτάνη στο λαϊμό σου.

Τ η ς ά ν ύ π α ν τ ρ η ς

Έδω 'χομε μια λυγερή και μια πανάρια κόρη γυρεύει για να παντρευτή να βρη ν' άρραβωνιάση γυρεύει από φιλή μεριά π' άρχοντικό μεγάλο Μαρή πάρε το βασίληγ, Μαρή πάρε το ρήγα Δέν θέλω γω το βασίληγ δέν θέλω γω το ρήγα θέλω το παπαδόπουλο πούναι γραμματισμένο Μαρή το παπαδόπουλο πολλά προικιά γυρεύει Σάν τα γυρεύει δόσε τα, φιλουριά μην πά λυπάστε.

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΝ

Παρά του «Συνδέσμου Νέων Καστελλιωτών» ένυκλοφόρησε Τουριστικός οδηγός του Καστελλίου, πολύ χρήσιμος διά τον έπιθυμούντα να το έπισκεφθῆ, τον όποιον και δημοσιεύουμε κατωτέρω: ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ — ΠΩΣ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΦΘΑΣΕΤΕ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ — ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΚΤΕΛ ΚΑΙ ΣΕΚ.

Τα Καστέλλια (ή το Καστέλλι) είναι χωριό του νομού Φωκίδος της Έπαρχίας Πανασσίδος. Το όνομά του που του δόθηκε επί Φραγκοκρατίας όφείλεται στα φρούρια (πύργους) που ύπήρχαν άρκετά στην περιοχή, προέχεται δε από την λατινική λέξη Castellum — φρούριο, πύργος.

Πολλά άλλα χωριά της Έλλάδος φέρουν το ίδιο όνομα Καστέλλι, Καστέλλια όμως μόνον το χωριό τουτο. Κατοικείται από 827 κατοίκους (άπογραφή 1961), το σύνολο όμως των Καστελλιωτών της διασποράς (συμπεριλαμβανομένων και των κατοίκων του χωριού) άνέρχεται στους 2.500 περίπου. Η διασπορά αυτή άρχισε να παρατηρηται σέ έντονο πλέον ρυθμό άκριβδω μετά την κατοχή. Πρωτίτερα ύπήρχε, αλλά όχι τόσο έντονη.

Βασικά ζάλλεργούμενο προϊόν είναι ο καπνός και μάλιστα ειδική ποιότητα που φέρει διεθνώς το όνομα καπνά μαύρα Καστελλίων. (Πριν από πολλά χρόνια, στο επάνω Καστέλλι - Παλιοκαστέλλι - ήταν ιδιαίτερα άνεπτυγμένη ή σηροτροφία). Καλλιεργούνται επίσης σιτηρά, άμπέλια κλπ. Η κτηνοτροφία, πολύ άνεπτυγμένη τα καλύτερα χρόνια, τώρα, χρόνο με χρόνο, σβήνει.

Τα Καστέλλια συνορεύουν με τις κοινότητες Άποστολιά (Κάτω Κάνιανη Οίνοχωριού), (Επάνω Κάνιανη), Καλοσκοπή (Κοινοβίσιας), Σεγδίτσας, Γραβιάς και Μπράλλου. (Άλλα ή κοινοτική τους περιοχή είναι με άπο τις μεγαλύτερες του νομού Φωκίδος.

Ο επισκέπτης μπορεί να

φθάση στο χωριό ακολουθώντας τις έξης διαδρομές:

1) Από την Άθήνα:

α. Άθήνα - Έθνική όδός μεχρι Θηβών, μετά ακολουθεί την παλαιά ένθνική όδό από την παρακαμπτήριο των Θηβών και ακολουθώσ Λειβαδιά - Άμφικλεια - Πολύδροσος - Λιλαία Μαριολάτα-Γραβιά - Καστέλλι.

β. Άθήνα - μέσω Κάζας (παλαιάς όδου) στην Θήβα, και έν συνεχεία όπως παραπάνω. Τη διαδρομή αυτή ακολουθών τα λεωφορεία των Κ.Τ.Ε.Τ.Α.

γ. Άθήνα - Έθνική όδός μεχρι Θεσσαλονίκης, όλίγον μετά τις Θεσσαλονίκης ύπάρχει όδός ή όποια συνδέει την Έθνική όδό με την όδό Λαμίας - Μπράλλου - Άμφισσης. Όταν ακολουθήση κανείς την όδό αυτή διερχόμενος από τα χωριά Σκαμνός, Μπράλλος, Σιδ. Σταθμός Μπράλλου, φθάνει στα Καστέλλια. Όταν θα κατασκευασθῆ ή προγραμματισμένη νέα Έθν. όδός Θεσσαλονίκης - Ναυπάκτου, θα φθάνη κανείς εύκολα στα Καστέλλια, ακολουθώντας την διαδρομή Άθήνα - Έθνική όδός μεχρι Θεσσαλονίκης - από Θεσσαλονίκης, διά της άλλης Έθνικής όδου στα Καστέλλια.

δ. Σιδηροδρομικώς, μεχρι τον Σιδ. Σταθμόν Μπράλλου, απ' όπον είτε με ταξί (δξία διαδρομής 30 έως 40 δρχ.), είτε με λεωφορεία των Κ.Τ.Ε.Τ.Α. (τιμή εισιτ. δρχ. 2) φθάνει στα Καστέλλια.

2) Από τη Λαμία:

α. Οδικώς (άπόσταση 40 χλμ. - τιμή εισιτηρίου με λεωφορεία των Κ.Τ.Ε.Τ.Α. δρχ. 15).

β. Σιδηροδρομικώς (τιμή εισιτ. Λαμίας - Μπράλλου δρχ. 15).

3) Από Δελφούς:

ή Ίτέα : οδικώς (άντίστοιχες άποστάσεις: 56 χλμ. 49 χλμ. 36 χλμ.) ή Άμφισσα.

(Ακολουθεί)

Τι ά τον γιό τον άνήλιχο

Κυρά μου τον ύγιούλη σου κυρά τον μοναχό σου στα χείδια - χείδια τυό κρατείς και στα παλάτια παίζει και στα χρυσά προσκέφαλα τον βάνεις και κοιμάται.

Τι ά τον νιό

Έδω 'χομ' ένα σταυραϊτό κι ένα καλό ξεφτέρι γυρεύει για να παντρευτή να βρη ν' άρραβωνιάση γυρεύει από φιλή μεριά κι από γιοργάδας μάνα νάναι φιλή νάναι λιγνή νάναι καγκελοφρύδα Λεβέντη προζενέμου την λεβέντη άρραβωνιάσου.

Τι ά τη ν ά π λ ι ε ρ η κ ό ρ η

Χαμογηλιά χαμοροϊδιά χαμοπεριστεροϊλα χαμοπατείς και χαίρεσαι μαραίνεις πους γεϊτόνους μαραίνεις και τον άνομο πούρχεται να σε πάρη.

Το σ γραμματισμένο σ

Γραμματικέ και δάσκαλε και ψάλτη κι άναγνώστη και γράφοντας ξεγράφοντας χύθηκε το μελάνι και λέρωσαν τα ρούχα σου και τα μεταξωτά σου.

Τό ώραίο αυτό έθιμο σώζεται ως τις μέρες μας και έχει πάθει καθίζηση, όπως βλα πά έθιμα του χωριού μας.

Κινδυνεύει να έξαφανισθῆ. Άς μη τ' άφήσωμε να το σβύση κι αυτό το Τζού - Μπδε και το ραδιόφωνο.

ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ

Η ΓΚΟΥΣΑ

Για να άποφύγαμε την παραξήγηση ύπάρχουν δυό ειδών γκούσας. Είναι ή γκούσα ή γκούσα των κοτιών, δηλ. ή κατάληξη του οίσοφάγου που δέχεται τις προφές στα πούλερικά και ή γκούσα ή άρρώστια, που παθαίνουν συνήθως τα γίδια, ένα είδος πονόλεμος.

Έδώ πρόκειται για την δεύτερη, την άρρώστια, τη γκούσα, που πρήζεται και φράζει ο λαϊμός τους.

Όταν προσβάλλονται απ' αυτήν την άρρώστια μοιάζουν σαν κλαπταπισωμένα, βήχουν και βγάζουν σάλια.

Σταματάει κάθε όρεξη για βοσκή και σιγά - σιγά βαραινουν και άπιστομάνε κάτω με μπροστινά και πσινά πόδια, τεντώνοντας και τρίβοντας το λαϊμό κάτω στο χώμα. Οί πομπεναραίοι λένε πως άμα άνοιξης το ιστόμα είναι κατακόκκινος και πρησιμένος.

Τό πρώτο σύμπτωμα είναι το βράχνιασμα στο βέλασμα. Αυτό είναι σινιαλό και προείδοποίηση στον τσοπάνο ότι το γίδι προσβλήθηκε από γκούσα. Κι αν προφτάση και γίνη έγκαιρη ή διάγνωση, άρχινάει τη θεραπεία και γίνεται καλά.

Αν άμως δέν το πάρη χαμπέρι γλήγορα ο τσοπάνης, τότε άνέμου κι άποφάγαμε.

Τό γίδι είναι καταδικασμένο και ή που το σφάζει ή που τ' άφήνει να φορήση τις περισσότερες φορές ή σπάνια να γιάνη.

Υπάρχει φάρμακο για τη γκούσα. Έκτος από τα ζεστά πίτουρα με κέπιδάματα έξωτερικά, είναι το πότισμα με ζεστό μπουλουγούρι βρασμένο με πετιμέζι.

Μερικοί τσοπαναραίοι παλιότερα τη θεραπείαν με στάκτη.

Έχωναν το χέρι τους μέσα στη στάκτη κι έκαναν έπαλήψεις μέσα στο λαϊμό του άρρωστου ζώου.

Άλλά, μάλλον, τα φάρμακα αυτά είχαν άνασταλτικά άποτελέσματα τις πρώτες ή μέρες πής έμφανίσσεως πής άρρώστειας. Στις προχωρημένες περιπτώσεις το άποτέλεσμα ήταν πάντοτε το ίδιο, όπως είπαμε: Η το μαχαίρι ή ο φόφος. Διάλεξε και πάρε.

Βέβαια, πρόβλημα ήταν στους σιχασιάρηδες να φάνε από τέτοιο σφαχτό.

Άλλά έτσι εύκολα πετάς, μια περιουσία στο δρόμο; Ίδιώς στα παλιότερα χρόνια. Πάντως, ένα είναι γεγονός, ότι ή γκούσα δέν πολυχειριέταγε τα κοπάδια. Ήταν και είναι απ' τις σπάνιες άρρώστειες.

ΚΑΣΤΕΛΛΙΩΤΙΚΑ ΝΕΑ Έκδοσις: Σύλλογος «ΤΑ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ» Διεύθυνσις: Διευθύνεται υπό Έπιτροπής Υπεύθυνος Συντάξσεως: Διαχειρίσις έμβάσματα έρημερίδος Ήλιαν Γ. Βέλιον Ταμιαν Σύλλογου. Τυπογραφεϊον Ε. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ & Σίχ Άγρησιόλου 23 — Άθήνα

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Ο έκλεκτος συνεργάτης με το λεπτό ερασιματικό αίσθητήρι...

φύλ. 59 υπό τον τίτλον «ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΙΝΟΙ», και μεταξύ άλλων σημειώ...

ΔΑΣΟΠΡΟΣΚΟΠΟΙ ΕΙΣ ΚΑΣΤΕΛΛΙΑ

1ον Σύστημα Δασοπροσκόπων Καστελλίων.

Είς την Κοινότητα συνεστήθη Τμήμα Δασοπροσκόπων...

Ανήκουν θερμά συγχαρητήρια εις τους οργανωτάς...

Η 25η Μαρτίου 1970

Με λαμπρότητα, επισημότητα και γενικὴν συμμετοχήν...

Τὴν πρωϊαν, οἱ κώδωνες τῆς ἐκκλησίας ἐχαιρέτησαν...

Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ Πρόεδρος...

Δωρεὰι

1. Ὁ Γεώργ. καὶ Χρηστὶνα Κοράκη ἀπέστειλαν δολάρια 15.

2. Ταξ. Ἀναστ. Λέζας, εἰς μνήμην τοῦ Δημ. Στεργιοπούλου...

3. Ἡ Μαρία σύζυγος Βασίλ. Μοσχολοῦ προσέφερεν μίαν πλήρη στολήν...

Παρὰ τοῦ ὑπουργείου Παιδείας τῆς Κυβερνήσεως ἐχορηγήθη...

Ἡ Κοινότης δι' ἀποφάσεώς της διέθεσεν τὴν ἐκ δρχ. 5000 δωρεάν...

ΟΜΙΛΙΑΙ

Τὴν 11ην Μαΐου, εἰς πολυπληθὴ συγκέντρωσιν ὠμίλησεν ἡ Διδασκάλισσα...

Τὴν 17ην Μαΐου καὶ περὶ ὥραν 10.30' εἰς τὴν ἰδίαν ὡς ἄνω αἴθουσαν...

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν καὶ περὶ ὥραν 5.30 μ.μ. εἰς τὸ Ἐθνικὸν Ἀγροτικὸν...

ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Τὴν 15ην Μαΐου ἐπεσκέφθησαν τὴν Κοινότητά μας, ὁ Νομάρχης Φωκίδος...

Μ Ο Μ Φ Η

Ὅπως κάθε χρονιά, ἔτσι καὶ ἐφέτος, γυρίζοντας οἱ καιροί...

Πάσχα στὰ Καστέλλια! Καὶ τί δὲν λείπει ὄλο αὐτὸ σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους...

Γεμίζει κανεὶς καὶ φρουσκώνει τὸ στήθος...

Κι ἀπὸ ποῦ νὰ πρωτοξεκινήσῃ καὶ ποῦ νὰ πρωτοσταθῇ.

Στὸ μπατίλισμα τῶν σπιτιῶν, γιὰ τοῦ Λαζάρου...

Στὸ καλὸ σφουγγάρισμα καὶ τὸ βάψιμο τῶν πατωμάτων ἢ σὲ γλυκύτατες φωνές...

Ἡ καλύτερη ὥρα τοῦ χωριοῦ μας, ποῦ μὲ κανόνημα...

Κι ὁ νοῦς ξαναγύριζε πίσω στὰ δώδεκα Ἑυαγγέλια...

Ἐπιτάφιο ποῦ τὸν στολίζαν καὶ τὸν τραγουδοῦσαν...

Κι ὁ νοῦς ξαναγύριζε πίσω στὰ δώδεκα Ἑυαγγέλια...

Ὅλοι περιμένουμε τὴν Λαμπρὴν σὰ Λαμπρὴ!

Οἱ μεγαλύτεροι ἀπὸ μᾶς, ὅσοι δὲν εἶχαν μανάρια...

Τί τὰ θές, ὄλοι γιορτάζουν Λαμπρὴν...

Καὶ φέτος οἱ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς τοὺς ξηνητεμένους...

Ὅλοι εὐθυνόμαστε, χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως ἐξαιρέση.

Ὅλοι εὐθυνόμαστε, χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως ἐξαιρέση.

Τελείως ἄμοιαστο τὸ φτεῖνὸ Πάσχα.

Κάθε πέρσιν καὶ καλύτερα. Ἦταν ἕνα Πάσχα...

Ὅλοι ἔλειπαν. Κανένας δὲν ἦταν Καστελλιῶτης.

Ὅλοι ἔλειπαν οἱ παπᾶδες, ἔλειψαν οἱ ψαλτάδες...

Κάπου κάποιες σπασμωδικές προσπάθειες ἀπ' τοὺς πα-

θράκα ριχνόνταν λιανικά, κοιλιά, σηκώτι καὶ αὐτοὶ ποῦ γύριζαν...

Στὴν «ἀγάπη» ὄλοι λαμπροφορεμένοι καὶ οἱ ἀρραβωνιασμένοι...

Μολογοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

λίτερούς δὲν μπόρεσαν νὰ ξεπεράσουν τὸ φράγμα.

Κοπέλλες με τὶς κάλτσες νάυλον...

Ὁ Σύλλογος τῶν Νέων Καστελλιωτῶν, ἀντὶ με φανατισμὸ...

Ἡ καταβληθεῖσα προσπάθεια τοῦ συμμετασχόντος Προεδροῦ...

Εἶναι συγκινητικὲς μερικὲς προσπάθειες...

Τὸ φτεῖνὸ Πάσχα, ἦταν ἕνα Πάσχα...

Τίποτε δὲν πρόδιδε καὶ τίποτε δὲν...

Σιγά - σιγά, ἀν τ' ἀφήσωμε ἔτσι...

Με μπροστά με πρώτους τοὺς νέους...

Ὅλοι εὐθυνόμαστε, χωρὶς καμμιὰ ἀπολύτως...

Ἄς ἀναρωτηθῇ καθένας μόνος του...

Δὲ χρειάζεται νὰ ὑποδείξη ἡ ἐφημερίδα...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...

Μοιοῦσαν οἱ παλιότεροι, ὅτι γυροβολία ἀπ' τὴν Ἑυαγγελιστορὴν...